

EEN GEZAMENLIJK NATUURBEHEERPLAN ALS METHODE VOOR HET GROEPEREN VAN PRIVATE BOSEIGENAARS

Door Bosgroep IJzer & Leie en Bosgroep Vlaamse Ardennen tot Dender : Benoit de Maere d'Aertrycke, Clint Callens, Hans Scheirlinck, Bram Coupé

PROBLEMEN VAN VERSNIPPERING IN DE REGIO

Het Vlaamse bos is in belangrijke mate versnipperd. Er is de fysieke versnippering, de versnippering in eigendom en de versnippering in beheer. Elk van deze vormen van versnippering kan de kwaliteit van het bos negatief beïnvloeden. Dat is binnen de perimeter van het beheerplan niet anders. Via een gezamenlijk beheerplan trachten we de negatieve effecten van de versnippering tot een minimum te herleiden door middel van afstemming van beheer over eigendoms- en perceelsgrenzen heen.

Versnippering in eigendom ; versnippering in beheer ; versnippering van leefgebied.

VIER TYPES NATUURBEHEERPLANNEN

Er bestaan vier types natuurbeheerplannen die zowel voor individuele eigenaars als voor meerdere eigenaars samen kunnen opgemaakt worden. In het geval van het boscomplex werd het laatste beoogt, nl. zoveel mogelijk eigenaars die in het complex voorkomen, opnemen in een gezamenlijk natuurbeheerplan van minstens type twee. Type twee streeft naar hogere natuurkwaliteit, type drie de hoogste natuurkwaliteit en type vier koppelt een erfdienstbaarheid aan de hoogste natuurkwaliteit.

TYPE 1	TYPE 2	TYPE 3	TYPE 4
• Stand still • zorgplicht	• 25% natuurstreefbeeld • Criteria geïntegreerd natuurbeheer	• 90% natuurstreefbeeld • Criteria geïntegreerd natuurbeheer	• Reservaat • Type 3 + erfdienstbaarheid

Geen minimum oppervlakte	Oppervlaktecriteria / Min. structuurareaal
--------------------------	--

AMBITIE VOOR NATUUR

SUBSIDIES €

Hoe hoger de ambitie voor natuurwaarden, hoe meer subsidie ontvangen kan worden.

OVER HET GEZAMENLIJK NATUURBEHEERPLAN

Sinds maart 2017 werken Bosgroep IJzer en Leie en Bosgroep Vlaamse Ardennen tot Dender, beide verenigingen van en voor private boscijgenen, in de regio Anzegem – Avelgem – Waregem – Wortegem – Oudenaarde – Kruisem aan de opmaak van een gezamenlijk natuurbeheerplan voor het boscomplex 'Nieuw Kasselrij van Anzegem tot Oudenaarde'. Het gebied is gelegen in het Schelde – Leie interfluvium en er komt 760 hectare bos voor verdeeld over 160 hoofdzakelijk private boscijgenen. Om het bosbeheer van deze vele vaak kleine en versnipperde bossen goedkoper en efficiënter te laten verlopen en tegelijk de natuur een steuntje in de rug te geven werd een gezamenlijk natuurbeheerplan opgemaakt. Elke boscijgenaar, hoe klein de boscijgenendom ook is, was meer dan welkom om deel te nemen aan het natuurbeheerplan. Deelname aan het natuurbeheerplan was geheel kosteloos en levert verschillende voordelen op voor de eigenaar. Het project maakte bovendien deel uit van een Europees Interregproject 'Forêt Pro Bos' en ontving hierdoor steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Eind 2014 kocht de stad Oudenaarde een manuscriptkaart aan uit de 17de eeuw die een unieke weergave is van de Kasselrij Oudenaarde. De Kasselrij Oudenaarde ontstond in het begin van de 14de eeuw en strekte zich uit van het dorp Nazareth in het noorden tot Outrijve in het zuiden en komt dus min of meer overeen met het grondgebied van het nieuwe boscomplex.

De manuscriptkaart van de Kasselrij Oudenaarde dateert van 1668-1669 en werd getekend door landmeter Pieter Meysman. Op de kaart kan je elke parochie, kerk, molen, bos, weg, rivier of klooster in de kasselrij terugvinden. Na de aankoop van de kaart heeft de Stad Oudenaarde geïnvesteerd in de restauratie en digitalisering ervan. De Bosgroep heeft dan ook een kopie van deze kaart aangekocht.

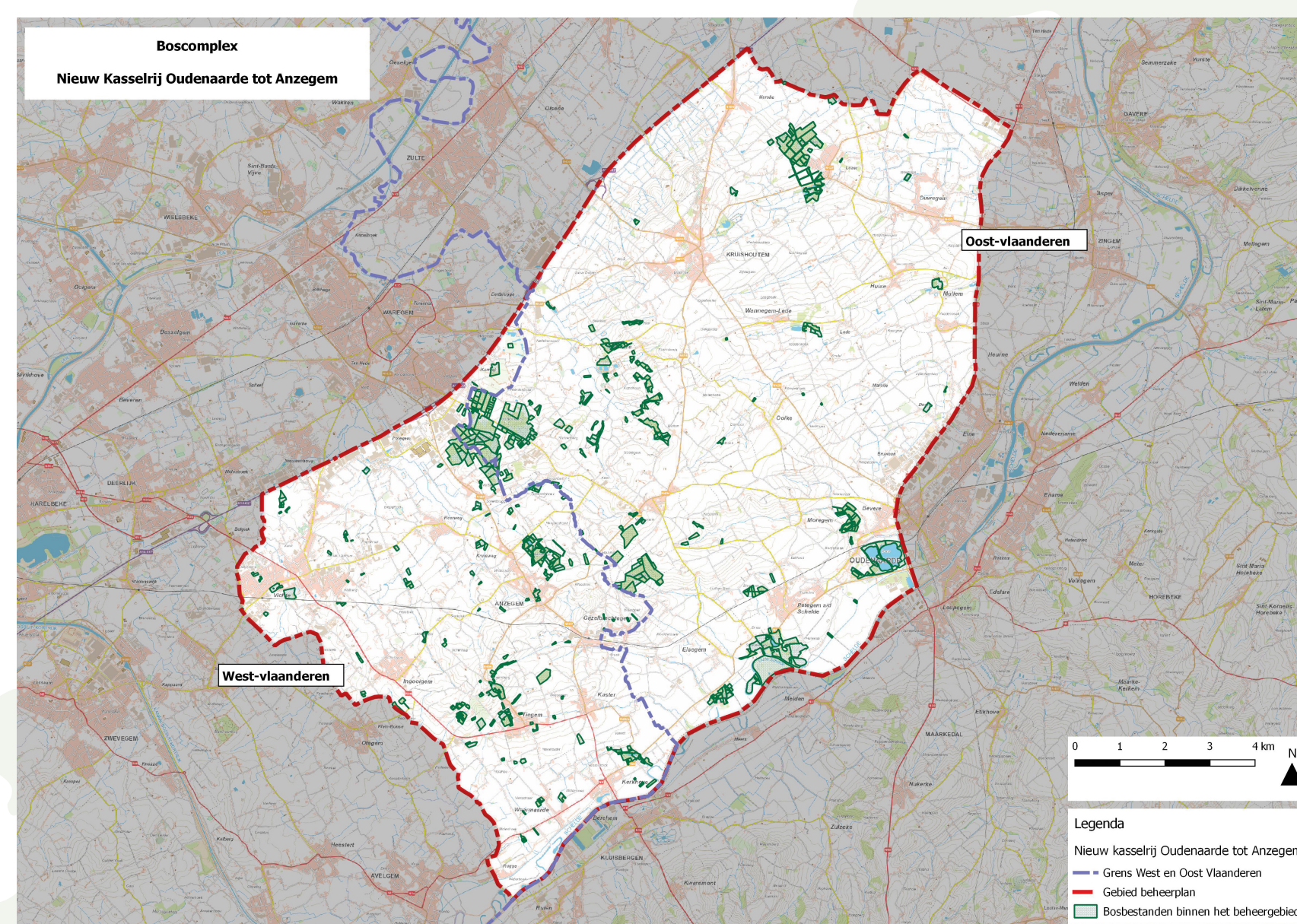
HET INTERREG PROJECT FORÊT PRO BOS

Deze test om eigenaars te groeperen maakt deel uit van een Interreg-project France-Wallonie-Vlaanderen met als titel "Forêt Pro Bos", dat in oktober 2016 werd opgestart voor een periode van 4 jaar. Een van de doelstellingen van dit project is het ontwikkelen van nieuwe vormen om percelen te groeperen. Verschillende organisaties, waaronder het Bosgroep IJzer & Leie, zijn samengekomen om hun ervaringen op dit gebied te delen.

VOORDELEN VAN EEN NATUURBEHEERPLAN

Elke boscijgenaar, hoe klein de boscijgenendom ook is, was meer dan welkom om deel te nemen aan het natuurbeheerplan. Deelname aan het natuurbeheerplan was geheel kosteloos en levert verschillende voordelen op :

- Een gratis beheerplan dat u een verleent voor uw bos voor de komende 24 jaar.
- U hoeft voor 24 jaar geen kapmachtiging meer aan te vragen bij het uitvoeren van kappingen in uw bos.
- Gezamenlijk uitvoeren van bosbeheer onder vrijblijvende begeleiding van de bosgroepen.
- Gezamenlijke houtverkopen die betere houtprijzen kunnen genereren.
- Fiscale voordelen zoals gedeeltelijke tot volledige vrijstelling van erfbelasting en schenkelasting.
- Subsidies voor uitvoering van uw bosbeheer.

Huidige perimeter van Natuurbeheerplan Nieuw Kasselrij Oudenaarde tot Anzegem, in het groen alle bossen binnen de perimeter.

INFOVERGADERING EIGENAARS

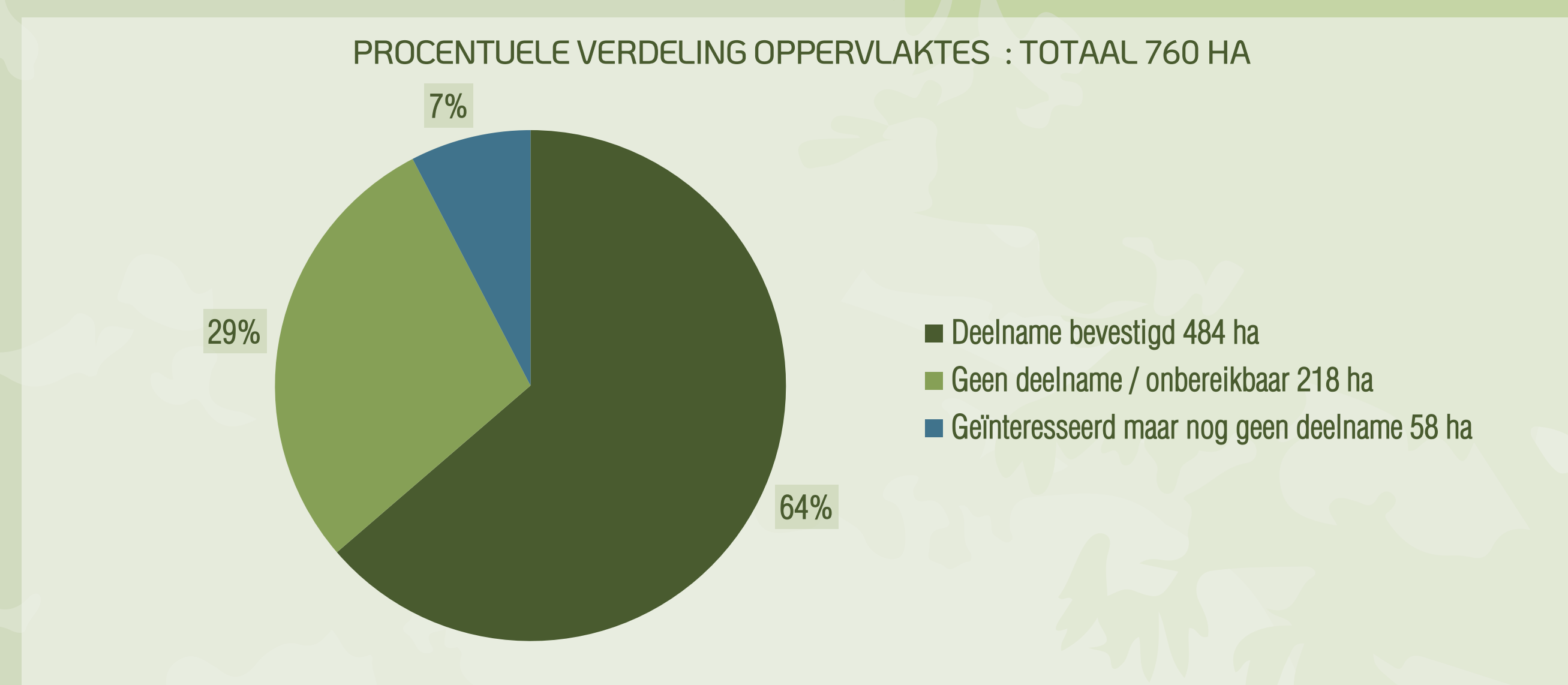
Het was de bedoeling om zoveel mogelijk van de meer dan 160 boscijgenen binnen de perimeter te groeperen in een gezamenlijk natuurbeheerplan, waarbij we minstens type 2 nastreven.

De bosgroepen IJzer en Leie en Vlaamse Ardennen tot Dender hebben zowel de opmaak als de bijhorende coördinatie op zich genomen waarbij het beheerplan gratis aangeboden werd aan de deelnemende eigenaars.

Alle boscijgenen werden uitgenodigd op drie infomomenten hetgeen goed was voor een totale opkomst van 87 personen.

DEELNAME RESULTATEN

Van totaal 760 ha bos verdeeld over ruim 160 eigenaars zijn de volgende deelname-gegevens gekend: 59 Eigenaars hebben deelgenomen aan het natuurbeheerplan, goed voor 484 ha bos (79%) en andere natuur (21%). Het natuurbeheerplan is een combinatie van 9% type twee en 91% type drie. Er zullen ook beheermaatregelen genomen worden voor het behoud en verbetering van natuurstreefbeeld in 359 ha bos en andere natuur.

CONCLUSIE

Het gezamenlijke natuurbeheerplan voor het boscomplex Nieuw Kasselrij blijkt een succes met een zeer hoge participatiegraad. De meeste gecontacteerde eigenaars nemen deel en ook na goedkeuring van het beheerplan staan nog nieuwe eigenaars te wachten om aan te sluiten en zullen reeds deelnemende eigenaars verder uitbreiden. Het beheerplan dekt bijgevolg de meeste bos- en natuurgebieden binnen het boscomplex.

In totaal zal er voor de 484 ha aan bos en andere natuur binnen Nieuw Kasselrij 3,5 miljoen euro aan subsidies ingezet worden gedurende een periode van 24 jaar en dit om de waardevolle natuur die we hier hebben minstens in stand te houden en zoveel mogelijk verder te verbeteren! Naast de financiële ondersteuning staan de bosgroepen ook steeds klaar om de boscijgenen vrijblijvend inhoudelijk verder te ondersteunen via advies, info en eveneens bij de praktische uitvoering. Dankzij de grote betrokkenheid van de bosgroepen wordt een vertrouwensrelatie en samenwerking met de private eigenaars gecreëerd waarvan er in Vlaanderen weinig andere voorbeelden zijn. Dit zal toelaten om uiterst efficiënt de private eigenaars te ondersteunen, Vlaams en provinciaal bosbeleid te realiseren en de Vlaamse bossen duurzaam te beheren.

